

Gorenjski glas

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 25

Kranj, 23. junija 1949

Cena dia 2.—

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE

Oton Župančič je umrl — Delovne zmage naših frontnih brigad — Stiri nove kmečke obdelovalne zadruge v kranjskem kraju — Sredi petletke — Konferenca sindikalnega aktiva — Iz naših krajev — Razkrinkan špekulant in vojni dobičkar — Kulturni pregled: Pred novo premiero v Prešernovem gledališču — Gostovanje KUD-a „Bratko Cvetković“ iz Beograda — Fizkultura — Tedenska kronika — Objave itd.

Oton Župančič, veliki umetnik slovenske besede je umrl

V letu stote obletnice Prešernove smrti je pod težo naporov polstoletnega umetniškega snovanja in ustvarjanja v smrt omahnil drugi največji slovenski pesnik Oton Župančič. Rodila nam ga je Bela Krajina, tisti skromni košček naše zemlje, ki je med Domovinsko vojno nudil našim partizanom varno zavetje in materialno pomoč. V življenje se je prebudil v vasi Vinica 23. januarja 1878.

Njegova beseda je bila beseda slovenskega ljudstva. Izhajala je iz potreb, teženj, naporov in bojov naših delovnih ljudi in v umetniški obliki izpovedala, kaj nas teži in kaj hočemo. Spodbujala nas je ob vsakem koraku, naj ne klonemo, naj vztrajamo, dokler nam ne zasije zarja svobode.

Teško se je izvijal slovenski narod iz sto in stoletnih spon političnega, socialnega in duhovnega zatiranja. Velikokrat je iz njegovih globin priklopela bolesta pesem, pesem trpljenja in hrepenenja po odrešitvi, naj jo je že zapel ljudski pevec ali pa jo dahnil v svet veliki klicar-umetnik, kakršni so bili: Prešeren, Levstik, Cankar, Župančič.

Župančič nas je s svojo veliko besedo spremljal zadnje polstoletje. Njegova pesem je odmev bojov proti socialnemu in političnemu zlu ter duhovnemu mrač-

njaštvu, odmev bojov, ki jih je bojeval mladi rod, katerega so kot umetniki slovenske besede predstavljali Kette, Murn, Cankar in on. Vodi nas od bolečega vprašanja vaše bede do zapuščanja domovine ter hiranja in umiranja v tujini, od prve svetovne vojne, ko so naši sinovi za tuje-imperialistične koristi umirali na bojnih črtah, do Jugoslavije iz 1918. leta, ki smo jo vsi jugoslovanski narodi sprejeli z odprtimi rokami, a nam je po mačehovsko odmerjala vsakdanji kruh. Takrat smo bili razočarani vsi, tudi Župančič. Izrazno najbogatejši slovenski pesnik tedaj ni mogel izpovedati svojih občutij in občutij naših narodov, zakaj to občutje je bila bolečina, huda in globoka, da bi še tako dovršena pesem ne mogla biti njena prava podoba. Zato je utihnil. Ko pa je 1941. leta tujec zasedel našo zemljo in so padali talci, je Župančič spet spregovoril. „Veš, poet, svoj dolg?“, je vzkliknil takrat in nas budil in hrabil do osvoboditve in potem še in še — prav do zadnjega diha. V svobodni domovini njegova pesem pozdravlja. Pozdravlja partizane, ki so nas osvobodili; pozdravlja izseljence, ki se vračajo pod rodni krov; pozdravlja mladinske in druge delovne brigade, ki obnavljajo in grade, da čimprej zraste mo-

Delovne zmage naših frontnih brigad Brigadi „Toneta Tomšiča“ in „Lidije Šentjurčeve“ sta prvi izpolnile plan

Kranj, 16. junija.

Med sedmimi frontnimi gozdarskimi brigadami, ki v kranjskem gozdnem gozdarstvu pomagajo izpolnjevati plan, sta prvi izpolnili svoj plan brigadi „Toneta Tomšiča“ in „Lidije Šentjurčeve“. Brigada narodnega heroja „Toneta Tomšiča“, ki dela v Drulovki, je izpolnila svoj količinski plan poseka in izdelave danes ob 14. uri. Dve uri nato pa je kurir prinesel iz Podstoržiča, kjer dela brigada „Šentjurčeve“, veselo sporočilo, da je tudi ta brigada izpolnila svoj količinski plan. V obeh brigadah so se brigadirji zavezali, da bodo plan presegle za 15% in s tem še trdneje izpolnili obljubo, s katero so čestitali maršalu Titu za rojstni dan, ko so mu sporočili, da ne bodo odšli prej iz gozdov, dokler plana v celoti ne izpolnijo.

Včeraj je grafikon v „Tomšičevi“ brigadi kazal 96,4% plana, v brigadi „Šentjurčeve“ pa 92,3%. Bližajoča se zmaga je brigadirje prevzela s tako radostnim delovnim poletom, da so danes že v prvem svitu, nekateri že v jutranjem mraku, pognali na delo, da zanesljivo še pred večerom potegnejo črto na grafikonu na 100%. Dve uri čez poldne so padli zadnji kubiki. Nikoli še ni bilo kosilo tako slastno in veselo, kakor danes po trdno dobljeni delovni zmagi.

V obeh brigadah je šlo sprva precej trdo. Toda skupno življenje v brigadi je odprlo oči mnogim kmečkim ljudem, da so se nato z veseljem lotili dela. Tu so šele spoznali, kaj je prav za prav ta naš plan, ta naša petletka, kaj pomeni bitka za socializem. Med delom, na brigadnih posvetovanjih, v petju in skupnem življenju ter skupni trdi borbi za plan so čimdalje bolj odkrivali laži, s katerimi so jih v dolini „prepričevali“ kulaški in špekulantski elementi. Spregledali so resnico od laži in hinavščine. „Lažnjivci in hinavci hodijo na Brezje. Kako prav je, da smo šli v brigado,“ pravijo. In v teh besedah čutiš, kako so zdaj že kar nekam drugi ljudje, kako čisto drugače in trdno stojijo v življenju.

Plan so izpolnili. Pa pravijo: „Se petnajst procentov ga bomo!“ V enem sa-

gočna, socialistična — res svobodna in srečna Jugoslavija.

Župančič je bil človek iz ljudstva. Iz njega je zajemal in zanj ustvarjal. Bil je resnični ljudski umetnik. Ta častni naslov mu je naša ljudska oblast — Prezidiij Ljudske skupščine LRS tudi priznala.

Njegovo delo nas bo spremljalo iz roda v rod, med nami bo večno živel ta veliki naš sin.

Kranj, 14. junija.

Na dan pogreba Otona Župančiča je bila v Prešernovem gledališču v Kranju žalna svečanost. Sodelovali so odseki SKUD-a „France Prešeren“ in pionirji osnovne šole v Kranju. O pomenu Župančiča kot pesnika-ljudskega umetnika ter o njegovem delu za ljudstvo je spregovoril prof. tov. Velušček Ciril. Kranj se je s to priveditvijo lepo oddolžil spominu našega velikega pesnika.

mem pičem mesecu so postali drugi ljudje. Iz nepoučenosti, iz malodušja, da, celo iz nediscipline in odpora jih je brigada čudežno dvignila v nov svet, da so zrasli v zavesti in začeli na stvari gledati drugače, kakor so gledali v dolini. Radostni in zavedni se bomo vrnili domov in tam trgali s trdimi rokami lažne krinke z obrazov vseh tistih, ki so jim stali na poti, da bi spregledali resnico. „Tudi to štejemo med veliko zmago, ki smo jo dosegli medtem, ko smo izpolnjevali gozdarski plan!“ se zadovoljni veselijo svoje današnje delovne zmage.

BRIGADA „LIDIJE ŠENTJURČEVE“ PREJELA PREHODNO ZASTAVO IO OF SLOVENIJE

ZA UDARNI BRIGADI STA PROGLAŠENI BRIGADA „STANETA ROZMANA“ V DOLŽANKI IN BRIGADA „TONETA TOMŠIČA“ V DRULOVKI

Kranj, 20. junija.

Vedno bolj se zaostruje bitka za izpolnitev plana v naših frontnih brigadah v Selški dolini, Tržiškem kotu in na Jezerskem. Brigade medsebojno tekmujejo v kubikih izdelanega lesa, v nadurnem delu in v idejni zgradbi na kulturno-prosvetnem torišču.

Tretja frontna brigada „Lidije Šentjurčeve“, ki dela pod Storžičem, je 19. t. m. dobila prehodno zastavo in pohvalo IO Osvobodilne fronte Slovenije. Brigada je v 36 dneh z 180 delavci dosegla in prekoračila svoj plan, ki znaša 5 tisoč 700 m³. Plan je do danes brigada izpolnila 108,4 odstotkov in ima pripravljene 6.182 m³ lesa. Brigada dela dnevno 12 ur kljub temu, da je delovišče precej oddaljeno. V zadnjih dneh dosega dnevne plane od 110 do 130%.

II. frontna brigada „Toneta Tomšiča“ v Drulovki, ki šteje 50 brigadirjev, je v 36 dneh izpolnila plan 108,4%, posekala je 2.166 m³ lesa. Brigada dela dnevno 10 do 11 ur. Ob izpolnitvi plana, 16. t. m., jo je IO OF Slovenije za požrtvovalno delo proglasil za udarno brigado. Brigada je nato odgovorila IO OF s sledečo resolucijo:

Frontni brigadirji brigade Lidija Šentjurc v Podstoržiču ob proslavi izpolnitve plana dne 16. 6. 1949 pošiljamo IOOF Slovenije plamteče pozdrave in obljubljam, da bomo toliko časa vztrajali na sečišču, dokler ne bo celoten plan GG Kranj izpolnjen, t. j. da bomo svoj plan presegle za 16%. Ne odnehamo! Pri nas še smreke padajo v dokaz, kako Osvobodilna fronta na čelu s Komunistično partijo gradi socializem, našim klevetnikom pa izpričujemo, da so naše vrste drugačne, kot jih sodijo.

S Titom za izgradnjo socializma.
Frontni brigadirji
Lidije Šentjurčeve

Obiščite razstavo lokalne
INDUSTRIJE IN OBRTI LRS
v Ljubljani, od 25. VI. do 3. VII. 1949.
Znižana voznina.

